

ЛОКАЛНИ АКЦИОНИ ПЛАН ЗАПОШЉАВАЊА ГРАДА КРАГУЈЕВЦА ЗА 2020. ГОДИНУ

1. УВОД

Локални акциони план запошљавања (ЛАПЗ), израђен је на бази Приручника за израду ЛАПЗ-а, а у складу са Националним акционим планом запошљавања (НАПЗ) за 2020. годину („Сл. гласник РС“, број 94/19). НАПЗ представља и операционализацију Националне стратегије запошљавања за период 2011–2020. године.

Сходно Упутству за припрему буџета Републике Србије за 2020. годину и пројекцији за 2019–2021. годину Министарства финансија, основни циљеви економске и фискалне политике Владе у наредном периоду су:

- одржавање фискалне стабилности,
- фискална стабилност која води даљем смањењу учешћа јавног дуга,
- даље усаглашавање са законима и директивама ЕУ и фискалним и структурним мерама, укључујући и даљу реформу великих јавних предузећа и привредних система, и
- повећање капиталних инвестиција, повећање најнижих пензија и повећање плата у јавном сектору, смањење пореског оптерећења рада.

1.1. Привредна кретања у 2019. години

Република Србија је током претходне три године остварила значајан напредак ка успостављању макроекономске стабилности, захваљујући, између осталих разлога, успешној координацији монетарне и фискалне политике, доследном спровођењу фискалне консолидације и структурном прилагођавању, што је повољно утицало на инвестициони амбијент.

У претходне три године раст БДП РС износио је у просеку 3,2%. Како је привредни раст кључан макроекономски показатељ од ког зависи одрживо повећање животног стандарда становника, то је резултирало порастом БДП по глави становника на више од 6.000 ЕУР. У 2017. години српска привреда је остварила раст од

2,0%, што је испод првобитне пројекције, пре свега услед лоших временских услова који су ометали производне процесе и негативно утицали на динамику грађевинске активности и пољопривредне производње.

У 2018. години раст БДП износио је 4,4%, а највиши раст остварили су управо пољопривреда (15,6%) и грађевинарство (12,7%), као и услуге (6%). Према пројекцијама Министарства финансија очекује се да ће раст БДП у 2019. години бити 3,5%. Побољшање пословног окружења довело је до снажног прилива страних директних инвестиција (СДИ) које су диверсификоване и доприносе извозном потенцијалу земље. Нето прилив СДИ износио 3,2 млрд. ЕУР у 2018. години, што је довело до раста њиховог учешћа у БДП на 7,5%.

Убрзана привредна активност, интензиван инвестициони циклус, новоотворени и проширени производни капацитети, довели су до позитивних кретања на тржишту рада у смислу повећања запослености и зарада. Минимална цена рада је повећана на 143 динара нето по радном часу у 2018. години, а просечна нето зарада реално је већа за 4,4% и износила је просечно 420 ЕУР.

Са друге стране, изразит депопулациони тренд карактеристика је демографских кретања у РС са снажним утицајем на стање на тржишту рада. Само на основу природног прираштаја, број становника у РС је смањен за око 292,6 хиљада у периоду 2011–2018. године. Када говоримо о емиграцији из РС, највећи број оних који одлазе или намеравају да оду из земље налази се међу млађом популацијом старости до 40 година. Основни мотиви који их наводе да размишљају о напуштању РС јесу незапосленост (недостатак посла и извора прихода) и лоши економски услови живота.

1.2. Резултати ex-post анализе НАПЗ за 2017. годину и НАПЗ за 2018. годину и ex-ante анализе НАПЗ за 2020. годину

У оквиру процеса припреме планског документа јавне политике израђене су ex-post анализа НАПЗ за 2017. годину и НАПЗ за 2018. годину, као и ex-ante анализа НАПЗ за 2020. годину. Идентификовани су следећи кључни изазови са којима се суочава политика запошљавања:

- Изразит депопулациони тренд код демографских кретања –огледа се у смањењу броја становника услед негативног природног прираштаја и емиграције односно одласка из земље радно способног становништва, а што ће имаће за последицу недостатак радне снаге у наредном периоду. Република Србија се сврстава у групу европски најстаријих држава, јер просечна старост становништва Републике Србије износи 43,2 године:

- **Неактивност становништва** – иако се последњих година бележи смањење неактивности становништва радног узраста, Република Србија се и даље одликује једном од највиших стопа неактивности у поређењу са земљама ЕУ:

- **Родни јаз** присутан је код свих показатеља тржишта рада;

- **Релативно висока неформална запосленост** – према подацима из 2018. године,

скоро свака шеста особа која ради је неформално запослена;

- **Територијалне (регионалне) неједнакости** присутне су у многим димензијама

друштвено-економског живота, укључујући запосленост и незапосленост;

- **Неповољна образовна структура незапослених лица** – на евиденцији

Националне службе за запошљавање (НСЗ), према подацима за 2018. годину, једна трећина незапослених је без квалификација и нискоквалификованих (33%);

- **Неповољна старосна структура незапослених лица** – на евиденцији НСЗ, према

подацима за 2018. годину, учешће незапослених старијих од 50 година износи 32% (1/3 укупног броја незапослених), док млади до 30 година учествују са 21,6% (1/5 укупног броја незапослених);

- **Висока дугорочна незапосленост** – дугорочна незапосленост је карактеристика лица на евиденцији НСЗ, с обзиром да, према подацима за 2018. годину, чак 68% незапослених лица посао тражи дуже од годину дана;

- Велики број незапослених на евиденцији НСЗ има статус **теже запошљивих лица** која имају тешкоће у проналажењу запослења. Посебно су угрожена она лица која се истовремено суочавају са више фактора рањивости/отежане запошљивости;

- **Незадовољене потребе послодавца** – послодавци који имају слободна радна места обраћају се НСЗ за услугу посредовања која предузима мере како би се исказане потребе за запошљавањем задовољиле. Извештаји НСЗ говоре о томе да се посредовањем на годишњем нивоу попуни испод 50% слободних радних места које су послодавци исказали, а најчешћи разлози незадовољења су: упућена лица не прихватају понуду послодавца, на евиденцији нема лица са одговарајућим знањима и вештинама, за одређени број поднетих пријава за посредовањем не постоји повратна информација о задовољењу потребе;

- **Недостатак потпуних информација о тражњи радне снаге** отежава

усклађивање понуде и тражње за радном снагом у погледу занимања и посебних знања и вештина и израду Каталога обука за потребе тржишта рада. Узимајући у обзир наведене изазове, као и опсег и домет мера активне политике запошљавања које су реализоване током 2017. и 2018. године, дефинисане су препоруке, које су узете у обзир приликом израде НАПЗ за 2020. годину, и то:

- **Издавање већег износа финансијских средстава за реализацију мера активне политике запошљавања** - иако се износ средстава за активну политику запошљавања у буџету РС последњих година повећава, његово учешће у БДП је на нивоу од само 0,08% (2018. година). То није у складу са циљем дефинисаним Националном стратегијом запошљавања за период 2011–2020.г. да се континуирано повећава учешће издатака за мере активне политике запошљавања како би 2020. године износ достигао 0,5% БДП. Повећање износа средстава за реализацију мера активне политике запошљавања је препорука и Европске комисије у Извештају о напретку Србије за 2019. годину. Имајући у виду повећање минималне зараде (што утиче на повећање износа трошкова за поједине мере), као и трошкова спровођења појединих мера активне политике запошљавања, неопходно је повећати износ одређених средстава, како би се повећао број укључених у мере активне политике запошљавања.

- **Повећати обухват незапослених лица мерама активне политике запошљавања** - како се издавања за мере активне политике запошљавања последњих година повећавају, повећава се и број лица са евиденције НСЗ која се укључују у мере (висина одређених финансијских средстава за политику запошљавања утиче на број лица која ће се укључити у мере). Међутим, одређена средства за реализацију мера на годишњем нивоу довољна су да се само четвртина незапослених на евиденцији НСЗ (22,4% у 2017. години и 26,2% у 2018. години) укључи у мере. Због тога је неопходно повећати обухват незапослених лица мерама активне политике запошљавања, што ће се постићи обезбеђивањем већег износа средстава за мере из буџета РС или других извора.

- **Утрошити обезбеђена средства за мере активне политике запошљавања у току године** - НСЗ не утроши у потпуности расположиви износ средстава за мере активне политике запошљавања, као ни средства из Буџетског фонда за професионалну рехабилитацију и подстицање запошљавања особа са инвалидитетом у календарској години, већ их крајем године враћа у буџет РС. Како се највиши износ неутрошених средстава за мере активне политике запошљавања односи на програме додатног образовања и обуке

(утрошено је само 59% опредељених средстава у 2018, иако су сва средства уговорена), Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања (МРЗБСП) је утврдило рокове (I квартал) за расписивање јавних позива и конкурса односно покретање поступка јавне набавке Споразумом о учинку НСЗ за 2019. годину.

- **Повећати проценат задовољења исказаних потреба послодаваца** - на основу извештаја НСЗ, посредовањем се на годишњем нивоу попуни мање од 50% слободних радних места које су послодавци исказали. Због тога је неопходно повећати проценат задовољења исказаних потреба послодаваца, а на основу сагледаних разлога који доводе до овако ниских резултата. Уколико је разлог незадовољења потреба тај што упућена лица не прихватају понуду послодавца, потребно је побољшати саветодавни рад са лицима и унапредити процес селекције. Уколико на евиденцији нема лица са одговарајућим знањима и вештинама, потребно је дати предлог за организовање обуке за стицање потребних вештина.

- **Повећати обухват незапослених лица мерама додатног образовања и обука** - узимајући у обзир карактеристике незапослених на евиденцији, од који је чак једна трећина без квалификација и нискоквалификовани, односно две трећине је дугорочно незапослено, услед чега им знања и вештине застаревају, потребно је повећати обухват незапослених лица мерама додатног образовања и обука, посебно обукама за тржиште рада и на захтев послодавца. Овим обукама подиже се запошљивост незапослених лица, па самим тим и унапређује њихов положај на тржишту рада.

- **Даље унапредити услове за запошљавање теже запошљивих категорија незапослених** - треба наставити са унапређењем и иновирањем мера активне политике запошљавања (са циљем побољшања ефеката) које прати боље таргетирање незапослених лица, односно интензивнији саветодавни рад и квалитетнија селекција за укључивање у мере или реализацију посредовања. Јавне радове као меру користити селективно, односно организовати их у неразвијеним подручјима у којима нема слободних радних места нити привредних активности, уз укључивање теже запошљивих незапослених лица, односно незапослених у стању социјалне потребе.

- **Даље унапредити праћење мера активне политике запошљавања** - иако је Евростат методологија за праћење мера активне политике запошљавања током 2017. године прилагођена конкретной ситуацији на тржишту рада Републике Србије, НСЗ је не примењује у свом раду. Средства за политику запошљавања се распоређују по мерама активне политике

запошљавања, а не по циљним групама незапослених лица на евиденцији НСЗ, чиме извештавање о утрошеним средствима по циљним групама није могуће. Неопходно је применити ову методологију, јер она дефинише правила за праћење лица којима су пружене услуге, односно која су укључена у мере активне политике запошљавања и трошкове услуга/мера, и то тако да се поред директних трошкова за мере, рачунају и оперативни трошкови НСЗ. На овај начин, повезивањем лица укључених у мере и трошкова услуга/мера били би расположиви и извештаји о утрошеним средствима по циљним групама незапослених.

- **Даље унапредити праћење ефеката на запошљавање** - ефекти мера на запошљавање посматрају се шест месеци по изласку незапосленог лица из мере односно завршетку уговорне обавезе. Ефекти на запошљавање који се приказују нису потпуни јер проблем се усложњава и чињеницом да се код мера које подразумевају запошљавање/радно ангажовање лица (субвенције за запошљавање, јавни радови, програм стицања практичних знања, мере подршке за ОСИ), као ефекат исказује број лица која се још увек налазе у мери, док се за мере обука за активно тражење посла, тренинг самоефикасности, радионица за превладавање стреса услед губитка посла и функционално основно образовање одраслих, као ефекат приказује број учесника програма који су се укључили или су се запослили након изласка из мере.

- **Даље унапредити спровођење Анкете послодаваца** - у 2018. години НСЗ је реализовала анкету послодаваца на узорку од 1.500 привредних субјеката, док је само њих 915 попунило упитнике, што не представља довољан оквир да би се добијени резултати могли сматрати валидним. Стога је неопходно, у сарадњи са социјалним партнерима, преваходно са Привредном комором Србије и Унијом послодаваца Србије, унапредити даље спровођење анкете како би се идентификовала неусклађеност између понуде и тражње за радном снагом у погледу занимања.

- **Континуирано и интензивно радити на унапређењу метода и техника саветодавног рада са незапосленим лицима и сарадње са послодавцима** - квалитетан саветодавни рад обезбеђује да посредовање по захтеву послодавца резултира повећањем задовољења потреба послодаваца за траженим извршиоцима, као и укључивање у мере активне политике запошљавања оних лица чије запошљавање није могуће без интензивније подршке, и то у оне мере које ће, на основу процењених индивидуалних могућности и потреба незапослених лица, у највећој мери

утицати на повећање њихове запошљивости и на запошљавање.

2. АНАЛИЗА ЕКОНОМСКОГ СТАЊА У ЛОКАЛНОЈ ЗАЈЕДНИЦИ

2.1 Анализа зарада локалне заједнице

Кључни показатељи економске ситуације односе се на стање привреде и развијеност округа односно локалне заједнице, кроз тзв. економски агрегат. То је збирни показатељ јер даје заједничку вредност приказану у еврима, која представља резултат економске активности града.

Раст економског агрегата града Крагујевца присутан је током целог периода 2007. и 2008. године, као и 2010, 2013, 2015, 2016, 2017. и 2018. године.

Табела 1 – Преглед економског агрегата града Крагујевца

Година	Укупан број запослених	Просечна бруто зарада (ЕУР)	Економски агрегат	
			Укупно (ЕУР)	Индекс у односу на претходну годину
2006.	49 015	330	16 174 950	109,7
2007.	49 044	417	20 451 348	126,4
2008.	45 265	480	21 727 200	106,2
2009.	41 192	439	18 083 288	83,2
2010.	40 037	471	18 857 427	104,3
2011.	39 497	490	19 353 530	102,6
2012.	40 755	476	19 733 532	102
2013.	43 015	505	21 651 875	109,7
2014.	42 148	476	20 256 180	93,6
2015.	47 087	464	21 848 368	108
2016.	49 708	490	24 356 920	111
2017.	50 541	504	25 472 664	104,5
2018.	51 947	587	30 492 889	119,7

Извор: Републички завод за статистику

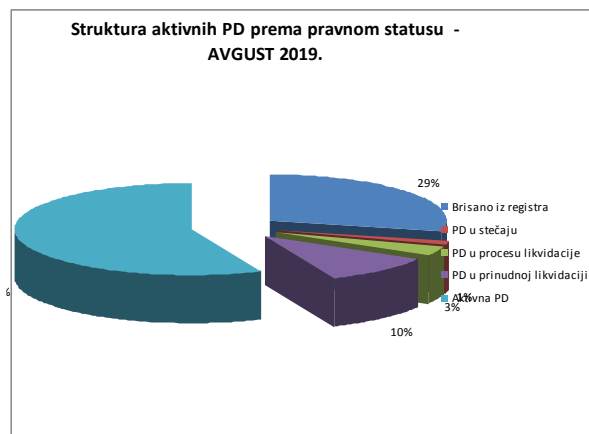
Просечна бруто зарада у граду Крагујевцу у 2018. години износила је 587 EUR, а у Републици Србији у истом периоду 609 EUR, што значи да просечна зарада у граду чини 96,38 републичког просека.

2.2. Пословно окружење и инвестиције

У периоду од 2010. до 2011. године дошло је до пада броја предузећа у граду, да би од 2011. године овај број био у сталном расту. Интересантно је да је тек у 2015. години присутан пораст броја предузећа у односу на базу 2010. годину, што се може објаснити јењавањем ефеката светске економске кризе у Србији.

Свој максимум број привредних друштава доживљава у 2018. години и износи 2.047 предузеће. У 2019.г. дошло је до пада броја привредних друштава за 203 субјекта.

Графикон 1 – Структура активних ПД по правном статусу

Табела 2-: преглед броја активних предузећа и предузетника

Година	Број привредних друштава	Број активних предузетника
2010	1765	6121
2011	1483	5956
2012	1585	5811
2013	1707	5523
2014	1758	5619
2015	1811	5603
2016	1914	6047
2017	1991	6443
2018	2047	7322
2019	1.844	7.540

Извор: Агенције за привредне регистре

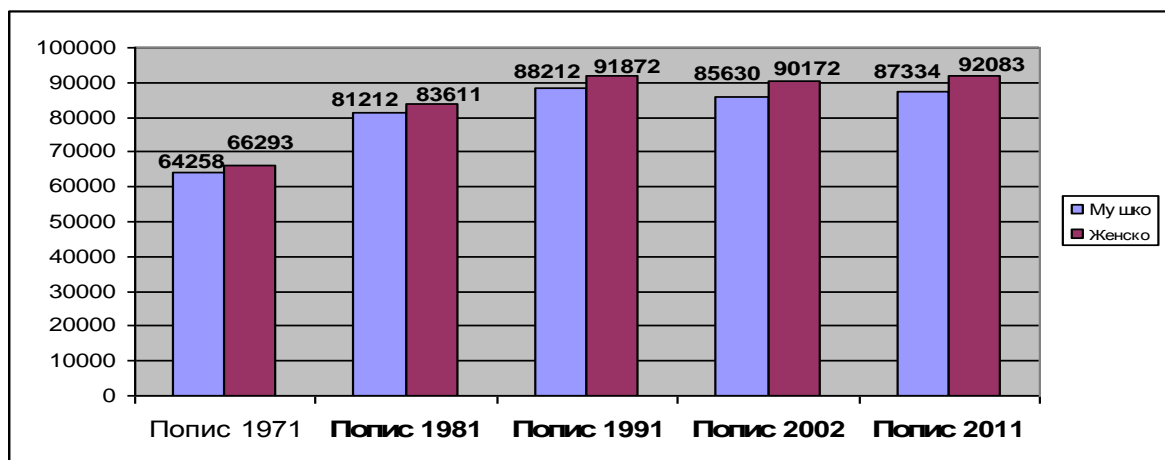
У 2010. години забележен је највећи број предузетника у Крагујевцу. У периоду од 2011. до 2015. године дошло је до пада броја предузетника у граду, да би од 2016. године овај број био у сталном порасту. Интересантно је да је тек у 2017. години присутан пораст броја предузетника у односу на базну 2010. годину, што се може објаснити јењавањем ефеката светске економске кризе у Србији.

Број привредних предузетника у 2018 години је врло значајан јер је забележен раст за чак 879 привредних предузетника и износи 7322. Овај тренд настављен је и током 2019. године где је забележено нових 218 предузетника што чини укупан збир од 7.540 предузетника, највише у последњих 10 година.

2. ДЕМОГРАФСКЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ ГРАДА

На основу података који су наведени у четири званична пописа становништва у периоду од 1971. до 2002. године, становништво града Крагујевца је бележило непрекидан пораст све до 1991. године, након чега следи пад броја становника.

На основу резултата пописа из 2011. године, број становника бележи раст по први пут после 1991. године, тако да на територији града Крагујевца има 179.417 становника или 3.615 становника више у односу на попис из 2002. год (више за 2,93%).

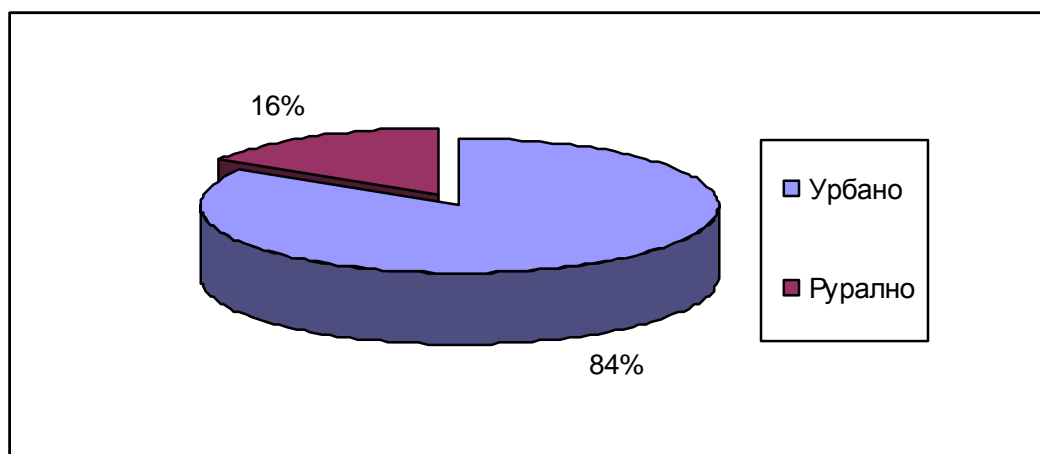
Графикон 3 – Структура становништва према полу

У полној структури становништва, на свим посматраним пописима становништва, може се уочити већа бројност женске популације у односу на мушку. Старосна структура становништва Крагујевца формирана је под директним дејством наталитета, а процес старења је у највећој мери условљен секуларним (укупним) падом наталитета, смртност и миграције.

Табела 3: Старосна структура становништва Крагујевца у периоду 1971-2011.

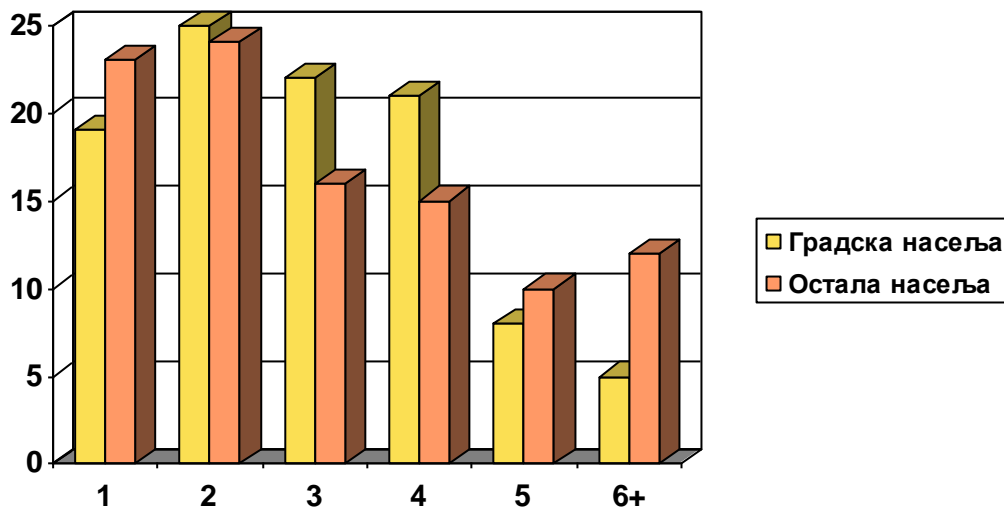
Попис	1971.	1981.	1991.	2002.	2011.
0 – 4	8.726	13.490	11.251	7.473	8.235
5 – 9	8.480	12.115	12.789	8.641	8.705
10 – 14	9.265	10.163	13.682	10.720	8.187
15 – 19	12.279	10.286	12.673	12.573	9.620
20 – 24	12.510	13.855	11.230	13.300	11.501
25 – 29	8.611	17.830	11.860	12.148	12.905
30 – 34	11.170	14.837	14.934	10.746	13.076
35 – 39	12.281	9.374	17.637	11.335	12.224
40 – 44	11.403	11.790	14.798	13.665	11.275
45 – 49	8.987	12.488	9.228	16.845	11.978
50 – 54	4.300	11.286	11.325	14.428	13.942
55 – 64	10.883	12.805	21.910	18.298	29.797
Преко 65	11.225	13.982	16.093	24.591	27.972
Непознато	-	-	674	1.039	-
Укупно:	130.551	164.823	180.084	175.802	179.417

Град Крагујевац су, као и већину градова и општина у Србији, карактерисала миграторна кретања из руралних ка урбанизованим деловима града. Ова појава је условила да приликом званичног пописа 2011. године, 84% односно 150.835 становника, буде сврстано у категорију урбаног а 16%, односно 28.582 становника у категорију руралног.

Графикон 4 – Однос урбаног и руралног становништва

Просечан број чланова домаћинства у Крагујевцу, по попису из 2011. године, износи 2,97 члана. Већи проценат трочланих и четворочланих породица живи у градској средини, 43%, док су на руралном подручју бројнија домаћинства са пет, шест и више чланова, 23%.

Графикон 5 – Домаћинства према броју чланова (у процентима)

4. НЕЗАПОСЛЕНОСТ – АНАЛИЗА ТРЖИШТА РАДА

4.1. Кретање незапослености

Према статистичким билтенима НСЗ у децембру 2019. године стопа незапослености радно способног становништва износила је 13,6% за Крагујевац.

Табела 4: Незапосленост – структура

Година	Укупно	Први пут траже запослење		Без квалификација		Жене		На 1000 становника	Стопа незапослености %
		укупно	%	укупно	%	укупно	%		
2013.	21091	6562	31,1	5952	28,2	12221	57,9	118	16,7
2014.	21339	6595	30,9	5958	28,0	12041	56,4	119	16,9
2015.	22121	6457	29,2	6031	27,3	12536	56,7	123	17,5
2016.	22511	6179	27,5	6057	26,9	12618	56,1	125	17,8
2017.	19900	5517	27,7	5447	27,4	11536	58	112	15,8
2018.	17998	4.878	27,1	4.798	26,6	10.512	58,4	101	14,2
2019.	17169	6.498	37,8	4.727	27,5	10.443	60,8	96	13,6

Извор: Републички завод за статистику (општински годишњази), НСЗ (месечни билтен). По попису 2011. године 179.417 становника, 126.318 од 15-65 г.

Табела 5: Старосна и полна структура незапослених лица за период 2014-2019.г.

Године старости		2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.
15-19	Укупно	541	513	457	404	387	385
	Жене	223	202	184	155	174	179
20-24	Укупно	1.921	2007	1.888	1.405	1.226	1.126
	Жене	1.021	1085	949	708	628	629
25-29	Укупно	2.821	2797	2.851	2.307	1.876	1.762
	Жене	1.780	1750	1.687	1.438	1.141	1.109
30-34	Укупно	2.529	2613	2.687	2.356	2.007	1.892
	Жене	1.579	1632	1.637	1.491	1.265	1.259
35-39	Укупно	2.477	2495	2.587	2.248	1.988	1.853
	Жене	1.542	1547	1.566	1.433	1.261	1.198
40-44	Укупно	2.332	2446	2.499	2.243	2.049	1.938
	Жене	1.418	1504	1.532	1.401	1.292	1.222
45-49	Укупно	2.383	2465	2.528	2.170	2.015	1.943
	Жене	1.448	1512	1.563	1.343	1.243	1.249
50-54	Укупно	2.685	2750	2.734	2.459	2.182	2.032
	Жене	1.548	1548	1.580	1.514	1.370	1.312
55-59	Укупно	2.676	2852	2.911	2.836	2.606	2.382
	Жене	1.336	1492	1.557	1.597	1.517	1.462
60-65	Укупно	974	1183	1.369	1.472	1.658	1.856
	Жене	137	264	366	456	621	824
УКУПНО	Укупно	21.339	22.121	22.511	19.900	17.994	17.169
	Жене	12.032	12.536	12.621	11.536	10.512	10.443

Извор: Национална служба за запошљавање

Табела 6: Структура према дужини чекања на запослење за период 2014-2019.г

Трајање незапослености		2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.
До 3 месеца	Укупно	2.266	2.218	2.317	2.002	2.125	2.159
	Жене	1.075	1.107	1.157	1.021	1.107	1.157
3-6 месеци	Укупно	1.786	1.492	1.907	1.437	1.478	1.349
	Жене	917	757	848	768	849	776
6-9 месеци	Укупно	1.061	1.399	1.216	936	924	949
	Жене	530	686	615	508	501	550
9-12 месеци	Укупно	1.288	1.380	1.315	907	898	984
	Жене	620	669	689	485	481	569
1-2 године	Укупно	3.278	3.466	3.360	2.880	2.122	2.335

	Жене	1.695	1.825	1.737	1.562	1.191	1.412
2-3године	Укупно	2.412	2.249	2.242	1.972	1.645	1.241
	Жене	1.379	1.230	1.205	1.050	919	781
3-5године	Укупно	3.189	3.319	3.102	2.599	2.203	2.079
	Жене	1.827	1.905	1.750	1.475	1.200	1.199
5-8година	Укупно	2.440	2.473	2.728	2.907	2.406	2.033
	Жене	1.462	1.516	1.618	1.730	1.393	1.207
8-10 година	Укупно	821	1.236	1.302	947	1.018	1.078
	Жене	527	751	801	608	632	652
Преко 10 година	Укупно	2.798	2,889	3.022	3.313	3.175	2.962
	Жене	2.000	2,090	2.201	2.329	2.239	2.140
УКУПНО	Укупно	21.339	22.121	22.511	19.900	17.994	17.169
	Жене	12.032	12.536	12.621	11.536	10.512	10.443

Извор: Национална служба за запошљавање

Табела 7: Квалификациона и полна структура незапослених за период 2014-2019.г.

Степен стручне спреме		2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.
I	Укупно	4.400	4.493	4.516	4.123	3.643	3.660
	Жене	2.416	2.532	2.523	2.301	2.053	2.204
II	Укупно	1.567	1.539	1.538	1.324	1.155	1.067
	Жене	700	674	670	603	522	516
III	Укупно	5.278	5.376	5.358	4.705	4.099	3.841
	Жене	2.650	2.711	2.664	2.465	2.144	2.088
IV	Укупно	6.350	6.761	6.989	6.159	5.737	5.443
	Жене	4.106	4.315	4.355	3.940	3.710	3.597
V	Укупно	474	472	464	375	316	268
	Жене	85	99	97	98	79	79
VI-1	Укупно	737	787	757	677	621	571
	Жене	453	482	460	433	395	374
VI-2	Укупно	387	431	476	388	381	384
	Жене	243	279	299	254	264	272
VII-1	Укупно	2.124	2.244	2.380	2.124	2.016	1.908
	Жене	1.367	1.434	1.535	1.430	1.332	1.297
VII-2	Укупно	18	14	25	19	18	18
	Жене	11	8	17	11	12	14
VIII	Укупно	4	4	8	6	8	9
	Жене	1	2	1	1	1	2
УКУПНО	Укупно	21.339	22.121	22.511	19.900	17.994	17.169
	Жене	12.032	12.536	12.621	11.536	10.512	10.443

Извор: Национална служба за запошљавање

4.2. Осетљиве (теже) групе незапослених

Програми и мере активне политике запошљавања усмерени ка незапосленим лицима из категорије теже запошљивих, представљају мере којима се подстиче равноправнији положај тих лица на тржишту рада, те теже запошљива лица имају приоритет код укључивања у поједине мере.

Уважавајући смернице и препоруке европске политике запошљавања, показатеље стања и кретања на тржишту рада Републике Србије, текуће реформске процесе и документе, као и резултате претходно спроведених активности и налазе процена, један од приоритета политике запошљавања у 2020. години је подстицање запошљавања и укључивања теже запошљивих лица на тржиште рада и подршка регионалној и локалној политици запошљавања.

Табела 8: ОСИ према стручној спреми за период 2015-2019. године

Стручна спрема	2015.		2016.		2017.		2018.		2019.	
	укупно	жене	укупно	жене	укупно	жене	укупно	жене	укупно	жене
I CCC	492	222	399	171	427	195	456	206	423	205
II CCC	260	122	212	89	213	91	201	87	190	89
III CCC	496	199	479	184	464	187	475	213	433	183
IV CCC	291	154	309	159	313	178	348	198	325	184
V CCC	64	11	56	10	54	11	49	12	39	11
VI-1 CCC	33	15	30	16	35	16	32	17	35	22
VI-2 CCC	5	5	6	5	6	6	8	7	6	5
VII-1 CCC	28	12	27	16	30	16	26	12	28	18
УКУПНО:	1.669	740	1.518	650	1.542	700	1.595	752	1.479	717

Извор: Национална служба за запошљавање

Табела 9: ОСИ према дужини тражења посла за период 2015-2019. године

Дужина тражења посла	2015.		2016.		2017.		2018.		2019.	
	укупно	жене	укупно	жене	укупно	жене	укупно	жене	укупно	жене
до 3 месеца	74	35	54	18	59	26	174	99	106	50
3 до 6 месеци	41	14	60	21	54	21	50	19	113	53
6 до 9 месеци	67	27	51	18	47	16	56	20	47	19
9 до 12 месеци	100	36	57	24	46	16	34	15	38	18
1 до 2 године	167	69	186	72	164	63	150	64	153	79
2 до 3 године	144	58	114	49	157	70	113	58	90	41
3 до 5 година	229	87	207	79	196	82	180	77	181	83
5 до 8 година	245	102	225	94	233	104	237	100	182	77
8 до 10 година	149	77	144	66	111	55	94	51	111	51
преко 10 година	453	235	420	209	475	247	481	245	458	246
УКУПНО:	1.669	740	1.518	650	1.542	700	1.569	748	1.479	717

Извор: Национална служба за запошљавање

Табела 10 ОСИ према годинама старости за период 2015-2019. година

Године старости	2015.		2016.		2017.		2018.		2019.	
	укупно	жене	укупно	жене	укупно	жене	укупно	жене	укупно	жене
15-19	14	7	4	1	3	1	2	1	3	1
20-24	87	29	58	15	60	19	40	12	40	16
25-29	100	45	101	45	96	39	79	28	71	24
30-34	108	51	98	38	107	44	103	44	97	46
35-39	152	76	124	53	127	65	134	68	115	59
40-44	179	76	153	66	152	70	161	75	154	74
45-49	208	115	205	99	208	100	205	96	186	90
50-54	283	146	255	140	235	135	245	145	238	138
55-59	347	158	320	152	342	177	343	200	288	167
60-65	191	37	200	41	212	50	257	79	287	109
УКУПНО:	1.669	740	1.518	650	1.542	700	1.569	748	1.479	717

Извор: Национална служба за запошљавање

4.3. Вишкови и корисници новчане накнаде

Табела 11 Преглед броја корисника новчане накнаде којима је исплаћена новчана накнада за период 2014-2019. године

Корисници новчане накнаде		година	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.
Особе са инвалидитетом		Укупно	202	202	182	114	153	145
		Жене	80	71	77	40	67	63
Технолошки вишак	Основно право	Укупно	1.605	1.488	1.537	1.296	1.384	1.487
		Жене	848	772	827	754	794	877
	Настављање исплате	Укупно	85	93	141	105	88	105
		Жене	49	70	86	67	70	75
Стечај	Основно право	Укупно	831	848	386	281	287	301
		Жене	291	315	189	144	142	154
	Настављање исплате	Укупно	22	173	52	19	22	23
		Жене	13	60	35	13	18	15
Остало	Основно право	Укупно	-	1.842	1.729	1.328	1.372	1.451
		Жене	-	878	876	745	837	865
	Настављање исплате	Укупно	-	119	138	80	76	91
		Жене	-	74	95	55	58	71
Укупан број корисника		Укупно	4.713	4.194	3.677	3.223	3.046	3.242
		Жене	1.969	1.983	1.916	1.818	1.780	1.904

Извор: Национална служба за запошљавање

5. СТАЊЕ ОБРАЗОВАЊА – СРЕДЊЕ ШКОЛЕ

Укупан број ученика средњих школа у Крагујевцу за школску 2019/2020. годину је 7.289. Укупан број ученика завршних разреда средњих школа је 1.918.

5.1. Прва техничка школа

У процесу ванредног образовања Прва техничка школа врши преквалификацију и доквалификацију за сва занимања за која је школа верификована на сва четири подручја рада (електротехника, грађевинарство и геодезија, хемија, неметали и графичарство и пољопривреда, производња и прерада хране).

5.2. Средња стручна школа

Средња стручна школа настала је спајањем Политехничке школе у Крагујевцу, институције са богатом традицијом техничког образовања кадрова и Центра за континуирано образовање одраслих, специјализоване организационо-наставне целина за стручно образовање, оспособљавање и обуку одраслих формираног у Другој техничкој школи. Пратећи технолошки развој и потребе индустрије, Средња стручна школа образује ученике трећег и четвртог степена у подручју рада машинства и обраде метала, саобраћаја и електротехнике, шумарства и обраде дрвета, грађевинарства, хемије, неметала и графичарства и дизајна.

5.3. Трговинско-угоститељска школа “Тоza Драговић”

Стручна школа верификована од стране Министарства просвете за образовање редовних и ванредних ученика у три подручја рада: трговина, туризам и угоститељство, личне услуге и текстилство. Образовни профили у трогодишњим занимањима су: трговац, конобар, кувар, посластичар, конфекционар-кројач, женски и мушки фризер; у четворогодишњим занимањима су: туристички, трговински, угоститељски и кулинарски техничар и техничар - моделар одеће и конфекцијски техничар.

5.4. Економска школа – Крагујевац

Економска школа образује ученике у подручју рада економија, право и администрација у следећим образовним профилима: економски техничар, правни техничар, финансијски администратор и два огледна профила банкарски службеник и комерцијалиста.

5.5. Прва крагујевачка гимназија

Прва крагујевачка гимназија, као Школа од посебног интереса за Републику Србију и са традицијом дугом готово два века, образује ученике на следећим смеровима: природно математички смер, друштвено језички смер, одељење обдарених ученика математичке

гимназије, одељења обдарених ученика рачунарске гимназије, одељење ученика седмог и осмог разреда обдарених за математику.

5.6. Друга крагујевачка гимназија

Друга крагујевачка гимназија основана је 19. јуна 1990. године. Сва одељења Друге гимназије била су у почетку општег типа. Пратећи савремене трендове, Друга крагујевачка гимназија 2002. године отвара одељење филолошке гимназије за обдарене ученике. Од 2003. године, потреба за праћењем савремених образовних токова утицала је на доношење одлуке да се школа укључи у припремну фазу реформе гимназија, чиме је добила статус огледне школе.

5.7. Медицинска школа

Школа образује кадрове медицинских радника, који су врло успешно обављали и данас обављају послове медицинских сестара различитих профила, али и лекара који су школовање започели у овој школи. Ученици Медицинске школе представљају посебан ресурс школе, са којима се могу успешно остварити сви образовно-васпитни задаци средњег образовања.

6. ПРОГРАМИ И МЕРЕ АКТИВНЕ ПОЛИТИКЕ ЗАПОШЉАВАЊА НАЦИОНАЛНЕ СЛУЖБЕ ЗА ЗАПОШЉАВАЊЕ

Програми и мере активне политике запошљавања утврђени овим акционим планом, које ће током 2020. године спроводити НСЗ, реализују се у складу са Законом о запошљавању и осигурању за случај незапослености, Законом о професионалној рехабилитацији и запошљавању особа са инвалидитетом и прописима о државној помоћи а критеријуми, начин и друга питања од значаја за спровођење мера активне политике запошљавања уређују се општим актом НСЗ.

Програми и мере активне политике запошљавања обухватају:

1. Посредовање у запошљавању лица која траже запослење

Посредовање у запошљавању лица која траже запослење подразумева сет активности и мера које су усмерене на тражиоце запослења са циљем оспособљавања лица за активно тражење посла и повезивање са послодавцима који имају потребу за запосленима. Развијање способности за активно тражење посла врши се кроз индивидуални и групни рад са лицима која траже посао

Саветовање за запошљавање је активност током које саветник за запошљавање пружа стручну подршку тражиоцу запослења на индивидуалном нивоу, кроз информисање о правима и обавезама тражилаца запослења, о услугама које пружа НСЗ, као и о могућностима за запошљавање и траженим занимањима. Током саветовања за запошљавање врши се процена запошљивости лица које тражи посао, односно, процена његових професионалних могућности и афинитета, са циљем утврђивања степена подршке која му је потребна. Врсте подршке око којих се тражилац запослења и саветник за запошљавање усагласе, утврђују се у индивидуалном плану запошљавања.

Мере активног тражења посла као што су обуке за активно тражење посла и обуке у клубовима за тражење посла, облици су групног рада са лицима која траже посао, са циљем да се тражиоци запослења информишу о ситуацији на локалном тржишту рада и да се оспособе за квалитетно представљање послодавцу. Ово су мере које подразумевају и мотивисање лица која траже посао и унапређење њихових компетенција за активно тражење посла.

Услуге за послодавце подразумевају информисање послодавца о стању на тржишту рада и структури тражилаца запослења на евиденцији НСЗ и саветовање о могућностима и начинима задовољавања потреба послодавца за извршиоцима, укључујући и информисање о мерама активне политике запошљавања, испитивање будућих потреба послодавца ради планирања обука и других мера активне политике запошљавања.

Сајам запошљавања је мера посредовања, јер омогућава непосредни контакт већег броја послодавца који су исказали потребу за запошљавањем са тражиоцима запослења који у највећој мери одговарају захтевима послодавца за запошљавање на конкретна радна места, али је истовремено и мера активације, јер тражиоца запослења непосредно суочава са конкретним слободним радним местима, што позитивно делује на његову мотивацију за активно тражење посла.

Каравани запошљавања су мера која омогућава лицима која имају пребивалиште у неразвијеним и мање развијеним општинама да се укључе у програме и мере НСЗ. Незапослена лица, која због отежаних околности нису у могућности да лично дођу до филијала и испостава НСЗ, на овај начин могу да се, уз помоћ саветника НСЗ, информишу, саветују, добију све релевантне информације везане за њихова права и обавезе, и пријаве на евиденцију незапослених.

2. Професионална оријентација и саветовање о планирању каријере

Професионална оријентација и саветовање о планирању каријере спроводи се кроз активности информисања и саветовања о могућностима за развој каријере – непосредно, у центрима за информисање и професионално саветовање (ЦИПС) и преко интернет странице НСЗ, а ради превенције погрешног избора правца образовања или избора занимања, као и ради јачања компетентности корисника у доношењу делотворних одлука током професионалне каријере. Како би се пружила подршка сваком појединачном лицу које тражи запослење у процесу доношења одлука о будућој каријери, у свим филијалама НСЗ се спроводи саветовање о планирању каријере које обухвата пружање информација о могућностима избора/промене каријере у складу са ситуацијом на тржишту рада, личним карактеристикама и интересима клијента. Саветници за планирање каријере у филијалама НСЗ пружају ову услугу лицима која траже посао, ученицима завршних разреда основних и средњих школа и студентима.

У оквиру ове мере активне политике запошљавања, спровode се психолошке радионице и тренинзи намењени лицима која траже посао, као што су тренинг самоефикасности и радионица за превладавање стреса услед губитка посла, у циљу развоја вештина и техника за прихватање активне улоге у планирању каријере и тражењу посла и конструктивно превазилажење стреса ради ефикаснијег тражења посла. Такође, спроводи се селекција кандидата за запошљавање код послодавца, према захтевима посла и психофизичким способностима лица.

3. Додатно образовање и обука

Годишњим програмом додатног образовања и обуке утврђују се програми и мере додатног образовања и обуке који се реализују у 2020. години, односно програми и мере којима лица стичу нова знања, вештине и радно искуство. Овај програм заснива се на анализи потреба тржишта рада, односно потреба послодавца у погледу потребних знања и вештина неопходних за обављање конкретних послова, утврђених у контактима са послодавцима. У складу са тим реализоваће се додатно образовање и обуке за она подручја рада у којима постоји дефицит знања и вештина.

Накнада трошкова додатног образовања и обуке као и висина учешћа НСЗ у трошковима реализације додатног образовања и обуке, у зависности од врсте програма, дефинишу се Програмом рада НСЗ за 2020. годину у складу са расположивим средствима.

Годишњи програм додатног образовања и обука подразумева спровођење следећих програма и мера:

1.	<p>Програм стручне праксе – подразумева стручно оспособљавање за самосталан рад у струци, за које је стечено одговарајуће образовање, ради обављања приправничког стажа, односно стицања услова за полагање стручног испита кад је то законом, односно правилником предвиђено као посебан услов за самосталан рад у струци. Програм је намењен незапосленим лицима без радног искуства у струци, са најмање средњим образовањем и реализује се без заснивања радног односа. Програм се реализује код послодавца који припада приватном сектору, док се највише до 30% укупно планираних у овај програм може ангажовати у јавном сектору и то искључиво у области здравства, образовања, социјалне заштите и правосуђа.</p> <p>Изузетно, на територији АП Косово и Метохија и девастираних подручја на територији РС, програм стручне праксе реализује се код послодавца који припада приватном или јавном сектору, при чему приватни сектор има приоритет. Трајање програма утврђено је законом односно правилником, а НСЗ финансира програм најдуже до 12 месеци.</p> <p>У 2020. години планирано је укључивање 4.030 незапослених лица од којих је 30 особа са инвалидитетом.</p>
2.	<p>Програм приправника за младе са високим образовањем – подразумева стручно оспособљавање за самосталан рад у занимању за које је стечено најмање високо трогодишње или четворогодишње образовање, ради обављања приправничког стажа, односно стицања услова за полагање стручног испита кад је то законом, односно правилником предвиђено као посебан услов за рад на одређеним пословима, уз заснивање радног односа.</p> <p>Програм је намењен младим незапосленим лицима до 30 година старости, без радног искуства у занимању за које је стечено образовање и просечном оценом од најмање 8,5 на претходно завршеним нивоима студија. Изузетно у програм се могу укључити незапослене особе са инвалидитетом и Роми без обзира на године старости и просечну оцену на претходно завршеним студијама.</p> <p>Програм се реализује код послодавца који припада приватном сектору. Послодавац остварује право на накнаду трошкова зараде за приправника.</p> <p>Трајање програма утврђено је законом, односно правилником, а НСЗ финансира програм најдуже до 12 месеци.</p> <p>У 2020. години планирано је укључивање 530 незапослених лица од којих је 30 особа са инвалидитетом.</p>
3.	<p>Програм приправника за незапослене са средњим образовањем - подразумева стручно оспособљавање за самосталан рад у струци, за које је стечено одговарајуће образовање, ради обављања приправничког стажа, односно стицања услова за полагање стручног испита кад је то законом, односно правилником предвиђено као посебан услов за одређеним пословима, уз заснивање радног односа.</p> <p>Право на укључивање у програм приправника имају незапослени са завршеним средњим образовањем, без радног искуства у занимању за које је стечено образовање и то:</p> <ul style="list-style-type: none"> - млади до 30 година старости који се на евиденцији незапослених лица налазе дуже од 6 месеци, - незапослене особе са инвалидитетом, - Роми, - млади у домском смештају, хранитељским породицама и старатељским породицама. <p>Програм се реализује код послодавца који припада приватном сектору. Послодавац остварује право на накнаду трошкова зараде за приправника. Трајање програма утврђено је законом односно правилником, а НСЗ финансира програм најдуже до 6 месеци.</p> <p>У 2020. години планирано је укључивање 590 незапослених лица од којих је 40 особа са инвалидитетом.</p>
4.	<p>Програм стицања практичних знања за неквалификована лица, вишкове запослених и дугорочно незапослена лица која се налазе на евиденцији незапослених дуже од 18 месеци – подразумева стицање практичних знања и вештина кроз обављање конкретних послова заснивањем радног односа код послодавца који припада приватном сектору. Програм је намењен следећим категоријама незапослених лица, без обзира на године живота:</p> <ul style="list-style-type: none"> - лицима без завршеног средњег образовања, односно без квалификација и лицима која су завршила функционално основно образовање одраслих, који у укупном броју планираних полазника овог програма учествују са најмање 40%; - лицима из категорије вишкова запослених и лицима која се налазе на евиденцији незапослених дуже од 18 месеци - са најмање средњим образовањем, без обзира на врсту стеченог образовања и радно искуство, а која немају адекватна и применљива знања, вештине и компетенције за обављање специфичних послова. <p>Послодавац заснива радни однос на одређено време са незапосленим лицем и остварује право на накнаду трошкова зараде за укључена лица у трајању од 3 месеца. Послодавац има обавезу да</p>

	<p>задржи лице у радном односу још 3 месеци након завршетка програма. У случају да послодавац заснује радни однос на неодређено време са незапосленим лицем на почетку програма или до истека трећег месеца, односно завршетка програма, има право на накнаду трошкова зараде за још три месеца, односно у укупном трајању од 6 месеци. Послодавац има обавезу да задржи лице у радном односу још најмање 6 месеци након истека финансирања.</p> <p>У 2020. години планирано је укључивање 820 незапослених лица од којих је 20 особа са инвалидитетом.</p>
5.	<p>Обуке за тржиште рада – стицање стручних додатних теоријских и практичних знања и вештина у складу са потребама тржишта рада и послодаваца, а са циљем унапређења запошљивости незапослених лица првенствено теже запошљивих без квалификација или са ниским квалификацијама.</p> <p>Обуке за незапослене особе са инвалидитетом спроводе носиоци послова професионалне рехабилитације који имају одобрење министарства надлежног за послове запошљавања за спровођење мера и активности професионалне рехабилитације.</p> <p>У 2020. години планирано је укључивање 500 особа са инвалидитетом.</p> <p>Обуке за неквалификована лица и лица која завршавају основно образовање по моделу ФООО које спроводе јавно признати организатори активности образовања одраслих (ЈПОА) и издају јавно признату исправу.</p> <p>У 2020. години планирано је укључивање 200 незапослених лица.</p> <p>Обуке за остала незапослена лица спроводе јавно признати организатори активности образовања одраслих, осим у случају када за обуке за које постоји потреба на тржишту рада нема јавно признатих организатора активности образовања одраслих, обуке могу изводити и други извођачи обука.</p> <p>У 2020. години планирано је укључивање 500 незапослених лица.</p> <p>Специјалистичке информатичке обуке у складу са потребама тржишта рада - стицање нових знања, вештина и способности незапослених лица у области информационих технологија, са циљем повећања нивоа конкурентности и запошљивости.</p> <p>У 2020. години планирано је укључивање 1.000 незапослених лица.</p>
6.	<p>Обуке на захтев послодавца – за незапослене - стицање додатних знања и вештина потребних за обављање послова на конкретном радном месту, на захтев послодавца који припада приватном сектору, као и предузећа за професионалну рехабилитацију и запошљавање особа са инвалидитетом која послују са већинским државним капиталом, уколико на евиденцији незапослених НСЗ нема лица са потребним знањима и вештинама за обављање послова на конкретном радном месту, односно постојећа знања и вештине не одговарају потребама конкретног радног места.</p> <p>Послодавац има обавезу да са најмање 50% лица која су успешно завршила обуку заснује радни однос у трајању од најмање 6 месеци након истека финансирања.</p> <p>У 2020. години планирано је укључивање 530 незапослених лица од којих је 30 особа са инвалидитетом.</p>
7.	<p>Обука за потребе послодавца за запосленог - послодавац који припада приватном сектору може поднети захтев НСЗ за учешће у финансирању трошкова обуке за запосленог коме недостају додатна знања и вештине за обављање послова и радних задатака са циљем одржања запослења код тог послодавца. Трошкове учешћа у финансирању обуке за запосленог може да сноси НСЗ у складу са расположивим средствима и прописима за доделу државне помоћи.</p>
8.	<p>Функционално основно образовање одраслих - стицање основног образовања у складу са законом, уз могућност стицања компетенције за обављање једноставних послова. Програм је намењен незапосленим лицима без основног образовања. НСЗ исплаћује средства за трошкове превоза полазницима програма или школским образовним институцијама.</p> <p>У 2020. години планирано је укључивање 1.500 незапослених лица.</p>

4. Субвенције за запошљавање

4.1. Субвенције за запошљавање незапослених лица из категорије теже запошљивих

Субвенција за запошљавање незапослених лица из категорије теже запошљивих на новоствореним радним местима подразумева финансијски подстицај у једнократном износу послодавцима из приватног сектора за отварање нових радних места на којима ће се запошљавати незапослена лица из категорије теже запошљивих и то:

1. млади до 30 година старости - без квалификација/са ниским квалификацијама, млади у домском смештају, хранитељским породицама и старатељским породицама;
2. старији од 50 година;
3. вишкови запослених;
4. Роми;
5. особе са инвалидитетом;
6. радно способни корисници новчане социјалне помоћи;
7. дугорочно незапослени;
8. жртве породичног насиља.

Висина субвенције за запошљавање незапослених лица из категорије теже запошљивих у 2020. години, према степену развијености јединица локалне самоуправе утврђеним у складу са посебним прописом Владе износи:

1) за прву групу (изнад републичког просека) и другу групу (у распону од 80% до 100% републичког просека) - 200.000,00 динара по кориснику;

2) за трећу групу (у распону од 60% до 80% републичког просека) - 225.000,00 динара по кориснику;

3) за четврту групу (степен развијености испод 60% републичког просека) и за девастирана подручја (степен развијености испод 50% републичког просека) - 250.000,00 динара по кориснику.

Наведени износи субвенције се за запошљавање следећих категорија теже запошљивих лица и то:

1. особе са инвалидитетом;
2. радно способни корисници новчане социјалне помоћи;
3. млади у домском смештају, хранитељским породицама и старатељским породицама и
4. жртве породичног насиља,

увећавају за 20% тако да износе:

5. за прву групу (изнад републичког просека) и за другу групу (у распону од 80% до 100% републичког просека) - 240.000,00 динара по кориснику;

6. за трећу групу (у распону од 60% до 80% републичког просека) - 270.000,00 динара по кориснику;

7. за четврту групу (степен развијености испод 60% републичког просека) и за девастирана подручја (степен развијености испод 50% републичког просека) - 300.000,00 динара по кориснику.

Реализација програма прати се 12 месеци.

У 2020. години планирано је запошљавање 2.730 незапослених лица од којих је 230 особа са инвалидитетом.

4.2. Подршка samozapošljavanju

Подршка samozapošljavanju обухвата стручну помоћ и средства у виду субвенције за samozapošljavanje. Стручна помоћ коју може да оствари незапослени који се samozapošljavaju састоји се од информативних и саветодавних услуга, обуке за развој предузетништва, као и подршке у првој години пословања која се реализује кроз менторинг програм и специјалистичке обуке у НСЗ, регионалним развојним агенцијама и др.

Средства за samozapošljavanje у 2020. години одобравају се незапосленом лицу у виду субвенције, у једнократном износу од 250.000,00 динара по кориснику ради оснивања радње, задруге, или другог облика предузетништва, као и за оснивање привредног друштва уколико оснивач заснива у њему радни однос.

Приоритет код одобравања субвенције за samozapošljavanje имају:

1. млади до 30 година старости,
2. вишкови запослених,
3. Роми,
4. особе са инвалидитетом,
5. жене.

У случају samozapošljavanja особа са инвалидитетом субвенција се одобрава у једнократном износу од 270.000,00 динара по кориснику, ради оснивања радње, задруге, или другог облика предузетништва, као и за оснивање привредног друштва уколико оснивач у њему заснива радни однос. Реализација програма прати се 12 месеци.

У 2020. години планирано је samozapošljavanje 3.100 незапослених лица од којих је 100 особа са инвалидитетом (кориснику новчане накнаде за случај незапослености може се, ради samozapošljavanja, исплатити новчана накнада у једнократном износу без доприноса за обавезно социјално осигурање) и samozapošljavanje 100 корисника новчане накнаде за случај незапослености.

4.3. Субвенција зараде за особе са инвалидитетом без радног искуства

Послодавац који на неодређено време запосли особу са инвалидитетом без радног искуства има право на субвенцију зараде за ту особу у трајању од 12 месеци од дана заснивања радног односа. Субвенција зараде се одобрава на основу поднетог захтева послодавца, у висини до 75% укупних трошкова зараде са припадајућим доприносима за обавезно социјално осигурање, али не више од износа минималне зараде утврђене у складу са прописима о раду.

У 2020. години планирано је запошљавање 360 особа са инвалидитетом.

5. Подстицаји за запошљавање корисника новчане накнаде за случај незапослености

Незапосленом лицу, које је корисник новчане накнаде за случај незапослености најмање три месеца од момента признавања права, а заснује радни однос на неодређено време, једнократно се исплаћује 30% укупног износа новчане накнаде (без доприноса за обавезно социјално осигурање) која би му била исплаћена за преостало време до истека права на новчану накнаду.

У 2020. години планирано је запошљавање 15 корисника новчане накнаде за случај незапослености.

6. Јавни радови

Јавни радови се организују у циљу радног ангажовања првенствено теже запошљивих незапослених лица и незапослених у стању социјалне потребе, ради очувања и унапређења радних способности незапослених, као и остваривања одређеног друштвеног интереса.

Јавни радови се организују на подручју оних јединица локалних самоуправа, које према степену развијености утврђеним у складу са посебним прописом Владе припадају:

- 1) трећој групи (у распону од 60% до 80% републичког просека) и
- 2) четвртој групи (степен развијености испод 60% републичког просека) и девастираним подручјима (степен развијености испод 50% републичког просека).

У укупном броју незапослених лица укључених у програм јавних радова, осим особа са инвалидитетом чији је број посебно утврђен, најмање 70% незапослених лица треба да припада следећим категоријама који су на евиденцији незапослених најмање 6 месеци:

1. радно способни корисници новчане социјалне помоћи;
2. Роми;
3. лица без квалификација/са ниским квалификацијама;

4. лица која посао траже дуже од 18 месеци а не припадају категоријама из тачке 1., 2. и 3.

Утврђени проценат учешћа наведених категорија незапослених лица односи се на јавни рад који кроз редовне јавне конкурсе спроводи самостално НСЗ. На јавним радовима се радно ангажује најмање 5 (пет) незапослених лица из наведених категорија незапослених.

Послодавац који спроводи јавне радове закључује са незапосленим уговор о радном ангажовању у складу са прописима о раду и јавним конкурсом. Средства намењена за организовање јавних радова користе се за:

- исплату накнаде за обављен посао лицима ангажованим на јавним радовима

(по основу уговора о привременим и повременим пословима у висини до 22.000,00 динара на месечном нивоу за пун фонд радних часова, односно сразмерно времену радног ангажовања на месечном нивоу, која се увећава за припадајући порез и доприносе за обавезно социјално осигурање и која обухвата и трошкове доласка и одласка са рада);

- накнаду трошкова спровођења јавних радова послодавцу (највише до 2.000 динара по лицу, једнократно, у зависности од трајања јавног рада);

- накнаду трошкова обуке (у једнократном износу од 1.000,00 динара по

ангажованом лицу које је завршило обуку), која се у зависности од врсте и сложености послова може организовати по интерном програму послодавца извођача јавног рада или програму образовне установе. По завршетку обуке лицу се издаје потврда о стеченим компетенцијама.

У 2020. години организоваће се јавни радови у области социјалне заштите и хуманитарног рада, одржавања и обнављања јавне инфраструктуре и одржавања и заштите животне средине и природе.

За особе са инвалидитетом јавни радови се могу организовати у свим јединицама локалне самоуправе, независно од степена развијености, у области социјалне заштите и хуманитарног рада, одржавања и обнављања јавне инфраструктуре, одржавања и заштите животне средине и природе и културе. На јавним радовима се радно ангажује најмање 3 (три) незапослене особе са инвалидитетом, без обзира на дужину статуса незапослености на евиденцији НСЗ.

Право учествовања у поступку организовања јавних радова имају органи аутономне покрајине и органи јединица локалне самоуправе, јавне установе и јавна предузећа, привредна друштва, предузетници, задруге и удружења.

У 2020. години планирано је укључивање 4.000 незапослених лица од којих 1.000 особа са инвалидитетом.

7. Мере активне политике запошљавања за особе са инвалидитетом

Подршка особама са инвалидитетом које се запошљавају под посебним условима уз:

- **прилагођавање радног места** (кроз техничко и технолошко опремање радног места, средстава за рад, простора и опреме у складу са могућностима и потребама запослене особе са инвалидитетом) рефундацијом послодавцу примерених трошкова прилагођавања радног места у висини до 400.000,00 динара стварних трошкова за прилагођавање радног места по особи са инвалидитетом.

У 2020. години планирано је прилагођавање радног места за 20 особа са инвалидитетом.

- **пружање стручне подршке новозапосленој особи са инвалидитетом** (радна асистенција код увођења у посао или на радном месту) рефундацијом послодавцу трошкова зараде за лице које је ангажовано на пружању стручне подршке у висини до 50.000,00 динара месечно за пун фонд радних сати односно сразмерно броју радних сати пружене стручне подршке особи са инвалидитетом на месечном нивоу, увећаних за припадајући порез и доприносе за обавезно социјално осигурање, у трајању до 12 месеци.

У 2020. години планирана је стручна подршка за 20 особа са инвалидитетом.

7. СУФИНАНСИРАЊЕ ПРОГРАМА ИЛИ МЕРА АКТИВНЕ ПОЛИТИКЕ ЗАПОШЉАВАЊА ПРЕДВИЂЕНИХ ЛОКАЛНИМ АКЦИОНИМ ПЛАНОВИМА ЗАПОШЉАВАЊА (ЛАПЗ)

Аутономна покрајина односно јединица локалне самоуправе, може до 18. фебруара 2020. године, путем НСЗ, поднети министарству надлежном за послове запошљавања захтев за учешће у финансирању програма или мера активне политике запошљавања предвиђених ЛАПЗ.

Током 2020. године наставиће се са добром праксом организовања регионалних састанака са ЈЛС ради размене искустава у спровођењу локалне политике запошљавања, а посебна пажња биће усмерена ка оним јединицама локалних самоуправа које до сада нису израђивале локалне акционе планове запошљавања. Кроз организовање обука за планирање и праћење спровођења локалне политике запошљавања ојачаће се капацитети локалних савета за запошљавање и подстицати дијалог и сарадња на локалном и регионалном нивоу.

У 2020. години одобраваће се учешће у финансирању програма или мера активне политике запошљавања из средстава одређених за реализацију ЛАПЗ, и то:

- **Субвенција за запошљавање незапослених лица из категорије теже запошљивих** – може се доделити за запошљавање незапослених лица из једне или више категорија теже запошљивих, а које су утврђене у складу са стањем и потребама локалног тржишта и наведене у ЛАПЗ;

- **Субвенција за самозапошљавање** - одобрава се незапосленом лицу ради оснивања радње, задруге или другог облика предузетништва као и за оснивање привредног друштва уколико оснивач заснива у њему радни однос, у делатностима дефинисаним у складу са потребама локалног економског развоја у ЛАПЗ;

- **Програм јавних радова** - у програм јавних радова, према степену развијености утврђеним у складу са посебним прописом Владе, а који се односи на јединице локалне самоуправе првог и другог степена развијености, могу се укључити особе са инвалидитетом, у области социјалне заштите и хуманитарног рада, одржавања и обнављања јавне инфраструктуре, одржавања и заштите животне средине и природе и културе.

На јавним радовима се радно ангажује најмање 3 (три) незапослене особе са инвалидитетом.

- **Програм приправника за младе са високим образовањем** – подразумева стручно оспособљавање за самосталан рад у занимању за које је стечено најмање високо трогодишње или четворогодишње образовање, ради обављања приправничког стажа, односно стицања услова за полагање стручног испита кад је то законом, односно правилником предвиђено као посебан услов за рад на одређеним пословима, уз заснивање радног односа. Програм је намењен младим незапосленим лицима до 30 година старости, без радног искуства у занимању за које је стечено образовање и просечном оценом од најмање 8,5 на претходно завршеним нивоима студија.

Услов за подношење захтева за финансирање програма или мера активне политике запошљавања из средстава одређених за реализацију НАПЗ је да аутономна покрајина односно јединица локалне самоуправе има:

- 1) формиран локални савет за запошљавање;
- 2) усвојен ЛАПЗ;
- 3) усаглашен ЛАПЗ са НАПЗ и покрајинским акционим планом за запошљавање;
- 4) обезбеђено више од половине потребних средстава за финансирање одређеног програма или мере. Изузетно, уколико се ради о неразвијеној јединици локалне самоуправе, министар надлежан за послове запошљавања, у складу са чланом 60. Закона о запошљавању и осигурању за случај незапослености („Службени гласник РС”, бр. 36/09, 88/10, 38/15, 113/17-др. закон и 113/17) може одобрити учешће у финансирању и када је обезбеђено мање од половине потребних средстава.

Критеријуми на основу којих се одобрава висина износа средстава по захтеву јединице локалне самоуправе за учешће у финансирању програма или мера су:

1. степен развијености јединице локалне самоуправе (јединици локалне самоуправа која припада мање развијеним подручјима обезбеђује се виши износ средстава из буџета РС у односу на развијене јединице локалне самоуправе), с тим да минимални износ који се може обезбедити из буџета РС јединици локалне самоуправе која припада четвртој групи (степен развијености испод 60% републичког просека) и девастираним подручјима (степен развијености испод 50% републичког просека) износи 60%, осим за јединице локалне самоуправе које су у захтеву за суфинансирање исказале потребу за обезбеђивањем нижег учешћа средстава из буџета РС од 60%;

2. формиран локални савет за подручје више јединица локалних самоуправа и усвојен заједнички план запошљавања за подручје тих јединица локалних самоуправа.

Аутономна покрајина односно јединица локалне самоуправе, може до 18. фебруара 2020. године, путем НСЗ, поднети министарству надлежном за послове запошљавања захтев за учешће у финансирању програма или мера активне политике запошљавања предвиђених ЛАПЗ.

По истеку рока за подношење захтева, НСЗ проверава испуњеност услова за финансирање програма или мера активне политике запошљавања, припрема мишљење о сваком појединачном ЛАПЗ (усклађеност са

циљевима локалног економског развоја и индикаторима на локалном тржишту рада) и даје предлог за учешће у финансирању програма или мера активне политике запошљавања на основу критеријума и расположивих средстава.

НСЗ доставља министарству надлежном за послове запошљавања предлог за учешће у финансирању програма или мера активне политике запошљавања у року од 30 дана од дана истека рока за подношење захтева, на основу кога министар надлежан за послове запошљавања доноси одлуку.

НСЗ и јединице локалне самоуправе обухваћене одлуком закључују споразуме о начину и поступку реализације програма или мера активне политике запошљавања, као и другим питањима од значаја за спровођење ове одлуке.

Јединице локалне самоуправе могу, у складу са потребама локалног тржишта рада, планирати и друге програме или мере активне политике запошљавања, утврдити их у ЛАПЗ и њихову реализацију финансирати у целости из средстава буџета аутономне покрајине и/или буџета јединица локалне самоуправе. У реализацији програма или мера активне политике запошљавања које се у целости финансирају из буџета аутономне покрајине и/или буџета јединица локалне самоуправе, НСЗ пружа стручну и техничку подршку.

За реализацију планираних програма и мера активне политике запошљавања, обезбеђено је 3.700.000.000,00 динара, из средстава доприноса за обавезно осигурање за случај незапослености у оквиру Финансијског плана НСЗ за 2020. годину, док је за реализацију мера професионалне рехабилитације и подстицања запошљавања особа са инвалидитетом обезбеђено 550.000.000,00 динара из Буџетског фонда за професионалну рехабилитацију и подстицање запошљавања особа са инвалидитетом.

За Подршку преквалификацији обезбеђено је на размену Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања (дотације међународним организацијама) износ од 150.000.000,00 динара.

Такође, обезбеђен је из директног гранта НСЗ (директно додељена средства), из ИПА 2013 програмског циклуса, износ од 23.600.000,00 динара за спровођење мера активне политике запошљавања у оквиру Финансијског плана НСЗ за 2020. годину.

Планирана су у Финансијском плану НСЗ за 2020. годину и средства у износу од 900.000.000,00 динара за реализацију мера активне политике запошљавања предвиђених локалним акционим плановима запошљавања

која се обезбеђују из буџета аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе.

7.1. Програми и мере града Крагујевца

Градска управа за друштвене делатности и послове са грађанима у оквиру својих надлежности спроводи мере подршке постојећој привреди преко разних врста подстицаја, између осталог и кроз подршку мерама активне политике запошљавања обухваћених ЈАПЗ, кроз суфинансирање са Националном службом за запошљавање.

Програмом подстицаја привреди у 2020. год. („Службени лист града Крагујевца“, бр. 30/2019) бр. 400-26/20-V у оквиру поглавља I тачка 1.2. за ту намену планирана су средства у износу од 9.000.000,00 динара.

Одлуком о буџету Града за 2020. год. («Службени лист града Крагујевца», бр. 30/2019) у оквиру **раздела 9 – Градска управа за друштвене делатности и послове са грађанима**, кроз **Програм 3 – Локални економски развој**, за подршку мерама запошљавања предвиђена су средства за: **Мере активне политике запошљавања**, функција 620 – развој заједнице, економска класификација 464 – дотације организацијама обавезног социјалног осигурања.

Програмска активност 0002 –у износу од 9.000.000,00 динара;

Средства су намењена за:

1. **Јавне радове**, за 16 лица са инвалидитетом у укупном износу од 1.776.000,00 динара (средства ЈЛС - 976.800,00, средства НСЗ - 799.200,00),
2. **Субвенције за запошљавање незапослених из категорије теже запосљивих лица**, за 25 незапослених лица од чега су 15 незапослена лица са инвалидитетом, у укупном износу од 5.600.000,00 динара (средства ЈЛС – 3.080.000,00, средства НСЗ – 2.520.000,00),
3. **Субвенције за samozapošljavanje**, за 26 незапослених лица од чега су 2 незапослена лица са инвалидитетом, у укупном износу од 6.540.000,00 динара (средства ЈЛС – 3.597.000,00, средства НСЗ – 2.943.000,00), и
4. **Програм приправника за младе са високим образовањем**, за 4 лица у укупном износу од 2.420.000,00 динара (средства ЈЛС – 1.331.000, средства НСЗ – 1.089.000,00).

7.2. Програми и мере других организација и институција

7.2.1. Активности Универзитетског центра за развој каријере и саветовање студената Универзитета у Крагујевцу

Центар за развој каријере представља студентски сервис који кроз различите услуге и програме обезбеђује подршку студентима и дипломцима Универзитета у Крагујевцу у развоју каријере и помаже им да се по завршетку студија што боље представе у пословном свету.

▪ *Услуге за студенте*

- Информисање о могућностима даљег образовања у иностранству, информисање о стипендијама, наградним конкурсима и такмичењима, волонтерским програмима, повезивање студената/дипломаца са тржиштем рада, информисање о популарним занимањима и професијама, помоћ приликом пријављивања за различите програме, припреме за интервју са послодавцем; активно тражење посла, вештине комуникације и презентовања, вештине јавног наступа, бесплатни курсеви енглеског језика и др.).

▪ *Услуге за послодавце*

- Оглашавање конкурса за посао, праксу или волонтирање на сајту Центра и на сајтовима циљаних факултета Универзитета у Крагујевцу, слање информација путем ЦЗРК - инфо листе студентима и дипломцима Универзитета у Крагујевцу, организација презентације компаније, дистрибуција промотивног материјала циљаним факултетима).

▪ *Радионице и презентације Центра*

- Организација радионица и предавања са циљем да студентима и дипломцима Универзитета у Крагујевцу помогне да се што боље припреме за завршетак студија и прва искуства на тржишту рада.

▪ *Групно и индивидуално саветовање*

- Пружање подршке појединцу у одабиру опција унутар расположивих могућности како би оптимално развио и употребио властите потенцијале у складу са својим интересовањима и вредностима.

▪ *Мобилност студената*

- Заинтересовани студенти добијају све релевантне информације од Центра, као и помоћ приликом пријављивања на жељени програм (програми мобилности: размена студената, усавршавање у иностранству на нивоу мастер и/или докторских студија; студентске конференције, семинари, обуке, летње/зимске школе и сл.)

- **Програми сарадње са послодавцима – повезивање академске и пословне заједнице**
 - Презентације компанија, Програм “Занимање месеца”, Организовање различитих пракси у сарадњи са компанијама, Студентска летња стручна пракса у сарадњи Универзитета у Крагујевцу и Града Крагујевца, Студентска летња стручна пракса у Клиничком центру Крагујевац и у Институту за јавно здравље Крагујевац, Пракса за студенте у Центру, Пракса за студенте/дипломце у Универзитетској библиотеци, Програм праксе за Младе филологе.
- **Промотивне активности Центра – Сајмови образовања и запошљавања**

7.2.2. Мере и програми активне политике запошљавања Регионалне агенције за економски развој Шумадије и Поморавља

Поред Програма стандардизованог сета услуга за микро, мала и средња предузећа и предузетнике у 2020. години (информисање, обуке, саветодавне услуге, менторинг, промоције, теренска контрола) који се реализује преко акредитованих регионалних развојних агенција - Министарство привреде у сарадњи са Развојном агенцијом Србије и Фондом за развој РС, Програм подстицања предузетништва кроз развојне пројекте (Министарство привреде и Фонд за развој РС), Инвестициони кредити, Кредити за трајна обртна средства, Краткорочни кредити и Кредити за одржавање текуће ликвидности Фонда за развој РС, затим, Програм подршке интернационализацији малих и средњих предузећа кроз индивидуално учешће на међународним сајмовима у иностранству, Програм подршке секторима прерађивачке индустрије, Програм подршке привредним друштвима за улазак у ланце добављача мултинационалних компанија, Програм спровођења стандардизоване услуге менторинга и Програм спровођења стандардизоване услуге менторинга секторима прерађивачке индустрије који се реализују у сарадњи са Развојном агенцијом Србије.

Програм за набавку опреме и увођење услуга за предузетнике, микро и мала предузећа – ЕУ ПРО, Пројекат “Подршка Краљевине Норвешке развоју Западног Балкана - Норвешка за вас - Србија ” - Програма подршке почетницима у пословању и постојећим предузећим за развој кроз набавку опреме и увођење услуга – Норвешка за вас.

Програми подршке Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде

У оквиру мера и пакета подршке Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде, то су: Подстицаји за унапређење конкурентности и достизање стандарда квалитета кроз подршку инвестицијама у прераду и маркетинг у сектору млека, меса, воћа, поврћа и грожђа, Програми за подршку инвестицијама у примарну производњу биљних култура, Програми за подршку инвестицијама у примарну сточарску производњу, Правилник о условима и начину остваривања права на подстицаје у сточарству за тов јунади, тов свиња, тов јагњади и тов јаради, Програм за инвестиције у пољопривреди за унапређење конкурентности и достизање стандарда квалитета кроз подршку подизања вишегодишњих производних засада, Подстицаји за унапређење руралне економије кроз увођење и сертификацију система безбедности и квалитета хране, органских производа и производа са ознаком географског порекла, Програм за инвестиције у пољопривреду за унапређење конкурентности и достизања стандарда квалитета за прераду пољопривредних производа и маркетинг кроз подршку унапређења квалитета вина и ракије, Програм за диверсификацију дохотка и унапређење квалитета живота у руралним подручјима кроз подршку младим пољопривредницима и ИПАРД програм Републике Србије 2014 – 2020 (инвестиције у физичку имовину пољопривредних газдинстава, инвестиције у физичку имовину које се тичу прераде и маркетинга пољопривредних производа и производа рибарства и Диверсификација пољопривредних газдинстава и развој пословања)

Међународни пројекат:

Fostering Innovation in the Danube Region through Knowledge Engineering and IPR Management (KnowING IPR) - Danube Transnational Programme (ИПА, ЕУ).

7.2.3. Мере и програми активне политике Бизнис иновационог центра

Осим стандардних услуга које БИЦ пружа својим станарима и другим клијентима (субвенционисани пословни простор, промоција, умрежавање, мониторинг), предвиђено је унапређење и увођење нових услуга и активности које су усмерене ка сектору МСПП и незапосленим лицима са територије града и то: организовање курсева за студенте и незапослене из израде пословног плана по моделу КАНВАС, развој и организовање курсева по LEAN стартап моделу, развој и организовање курсева преносивих вештина (пословна комуникација, управљање временом, пословно лидерство, мотивационо писмо и писање CV), организовање семинара / радионица / тренинга

за станаре БИЦ-а и заинтересоване предузетнике из сектора МСПП, помоћ потенцијалним клијентима у изради бизнис планова и при регистрацији предузећа, организовање летње стручне праксе за студенте Крагујевачког Универзитета, организовање праксе / приправничког стажа код станара БИЦа, промоција станара БИЦа путем социјалних мрежа, веб сајта и заједничким учествовањем на тематским сајмовима, реализација ИТ курсева за особе са инвалидитетом за унапређење ИТ вештина и то израда и ажурирање сајтова кроз Word press обуку, дигитални маркетинг и коришћење основних алата Microsoft office-а, развоју одрживости и конкурентности малих и средњих предузећа кроз услуге које унапређују процесе и квалитет производа/услуга и то Маркетинг и брендирање; Унапређење процеса производње/пружања услуга; Управљање продајом, Управљање иновацијама у циљу развоја и раста бизниса; Управљање људским ресурсима; Додата вредност и ланци вредности; Правне услуге; Друге услуге у складу са потребама компаније и др.

У области сарадње, БИЦ реализује бројне програме у сарадњи са Центром за заштиту интелектуалне својине, Фондом за иновациону делатност, Националном службом за запошљавање, Развојном агенцијом Србије, студентским организацијама АIESEC, ESTIEM, JAZAS, и школским и студентским парламентима, Канцеларијом за младе, Центром за образовање Крагујевац и ИКТ кластером централне Србије.

7.2.4. Мере и програми активне политике Развојног бизнис центра

Реализација пројекта *“Знањем до посла”*, чији је циљ подршка повећању запошљивости и запошљавања младих. Пројектом управља ИП Консалт, а финансијску подршку пружа СДЦ. Развојни бизнис центар је локални партнер на пројекту, у конзорцијуму са *Bisnis inovation program*. Планирано ко-финансирање Града у оквиру програма обука на радном месту, у износу од 30% буџета потребног за обуке.

Реализација пројекта *“Праве вештине по мери послодавца”*, чији циљ је подршка повећању запошљивости и запошљавања младих. Пројекат финансијски подржава *Solidar Syisse*. Носилац је Развојни бизнис центар.

8. ЦИЉНА ГРУПА

У 2020. години акценат је на подстицању субвенција запошљавања и самозапошљавања, развоју социјалног предузетништва и социјалном укључивању теже запошљивих лица која ће имати приоритет у укључивању у мере активне политике запошљавања као и

интеграција корисника социјалне помоћи на тржишту рада.

Незапослена лица из категорије теже запошљивих, на које се ова субвенција за запошљавање незапослених лица из категорије теже запошљивих, може применити, су:

- 1) млади до 30 година старости - без квалификација/са ниским квалификацијама, млади који посао траже дуже од 12 месеци и млади који су имали/имају статус детета без родитељског старања;
- 2) старији од 50 година
- 3) Роми;
- 4) особе са инвалидитетом;
- 5) радно способни корисници новчане социјалне помоћи;
- 6) дугорочно незапослени;
- 7) жртве породичног насиља;
- 8) вишкови запослених;
- 9) лица која посао траже дуже од 18 месеци.

Међутим, ЛАПЗ даје шансу и лицима са добром пословном идејом која желе да започну посао, младима којима је то прво запошлење, постојећим привредним субјектима који имају потребу за новим запошљавањем или новим профилима, као и запошљавањем особа са инвалидитетом посредством организовања јавних радова.

9. РИЗИЦИ ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ ЛАПЗ

Основни ризик за реализацију активности ЛАПЗ-а тиче се динамике финансирања истог. Потпуно ослањање ЛАПЗ-а на остале изворе финансирања у форми донација и међународних програма такође није могуће, јер је за сваки овакав програм потребно одредити локална средства за суфинансирање.

10. ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА

Финансирање програма и мера ЛАПЗ у 2020. години ће се обезбедити из из средстава локалног буџета и средстава Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, кроз суфинансирање програма или мера АПЗ од стране НСЗ, у складу са НАПЗ 2020., из специфичних донација предузећа и партнера из приватног сектора; из средстава иностраних донатора, средстава ЕУ преко фонда претприступног инструмента помоћи и других извора.

10.1. Локална финансијска средства

Градска управа за друштвене делатности и послове са грађанима

Средства за суфинансирање активних мера политике запошљавања у партнерству са НСЗ, предвиђених Локалним акционим планом запошљавања града Крагујевца за 2020.г.

планирана су Одлуком о буџету града Крагујевца за 2020.г. ("Службени лист града Крагујевца", бр. 30/2019) у оквиру Раздела 9 - Градска управа за друштвене делатности и послове са грађанима, програм 3 - локални економски развој, ф-ја 620 - развој заједнице, ПА 0002 - мере активне политике запошљавања, економска класификација 464 - дотације организацијама за обавезно социјално осигурање, на позицији бр. 191 у износу од **9.000.000,00 дин.**

10.2. Подрика из других извора

Средства републичког буџета која су намењена за реализацију мера ЛАПЗ-а реализоваће се са раздела министарства надлежног за послове запошљавања, Националне службе запошљавања, сразмерно средствима одређеним у градском буџету, као и других државних органа и институција.

10.3. Други фондови чија се средства могу користити

Буџетски фонд за професионалну рехабилитацију и запошљавање особа са инвалидитетом, Фонд за запошљавање младих, средства којима располаже Бизнис старт ап центар Крагујевац на бази започетих пројеката.

10.4. Калкулациона табела за финансијски оквир ЛАПЗ

Табела 12: Калкулација потребних средстава за реализацију мера АПЗ у 2020. год.

Категорија лица	Износ по лицу	Број лица	Укупан износ	Извор финансирања и % учешће		
				ЈЛС	РС	Остали извори
I Јавни радови				ГРАД КРАГУЈЕВАЦ	Н С З	0
Особе са инвалидитетом	111.000,00	16	1.776.000	976.800	799.200	-
Укупно I		%	100	55	45	0
II Субвенције за запошљавање ТЗЛ (I група раз.)				3.080.000	2.520.000	-
Остала теже запошљива лица	200.000	10	2.000.000	1.100.000	900.000	-
Теже запошљива лица О С И	240.000	15	3.600.000	1.980.000	1.620.000	0
Укупно II		25	5.600.000	3.080.000	2.520.000	0
		%	100	55	45	0
III Субвенције за samozapošljavanje				3.597.000	2.943.000	0
Незапослена лица	250.000	24	6.000.000	3.300.000	2.700.000	-
Незапослена лица	270.000	2	540.000	297.000	243.000	-

ОСИ						
Укупно III		26	6.540.000	3.597.000	2.943.000	-
		%	100	55	45	0
IV Програм приправника са високим нивоом квалификација				1.331.000	1.089.000	0
Седми ниво квалификације	605.000	4	2.420.000	1.331.000	1.089.000	0
Укупно IV		%	100	55	45	0
УКУПНО (I+II+III+IV)		71	16.336.000	8.984.800	7.351.200	0
		%	100	55	45	0

11. ПРИОРИТЕТИ, МЕРЕ И АКТИВНОСТИ ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ ЛАПЗ

Табела 13: Приоритети, мере и активности за реализацију ЛАПЗ-а

Мера	Очекивани резултат	Индикатор	Носилац активности	Извор финансирања
Посредовање у запошљавању лица која траже запослење	Повећана запосленост лица без запослења	Број радних места	НСЗ	НСЗ
Професионална оријентација и саветовање о планирању каријере	Образована, обучена радна снага оспособљена за излазак на тржиште	Број спроведених обука	НСЗ	НСЗ
Субвенције послодавцима за запошљавање незапослених лица из категорије теже запошљивих	Повећана запошљивост особа теже запошљивих	Број послодаваца корисника субвенције	НСЗ	НСЗ
Субвенције за самозапошљавање	Јачање предузетничког духа	Број корисника субвенције за самозапошљавање	НСЗ	НСЗ
Јавни радови	Лица која су у стању социјалне потребе	Број лица која су обухваћена овим програмом	НСЗ	НСЗ
Програми додатног образовања и обука	Образована и обучена радна снага	Број спроведених одлука	НСЗ	НСЗ
Субвенција зараде за ОСИ без радног искуства	Повећање броја запослених ОСИ	Број запослених ОСИ без радног искуства	НСЗ	НСЗ
Подршка ОСИ који се запошљавају под посебним условима	Јачање предузетничког духа код ОСИ	Број запослених ОСИ који су запослени под посебним условима	НСЗ	НСЗ
Представљање Града Крагујевца на сајмовима и привредним манифестацијама	Повећање броја привредних друштава и предузетника	Број учесника на сајму	Град Крагујевац ГУ за друштвене делатности и послове са грађанима	Град Крагујевац ГУ за друштвене делатности и послове са грађанима

Мера	Очекивани резултат	Индикатор	Носилац активности	Извор финансирања
Суфинансирање програма и мера активне политике запошљавања у сарадњи са НСЗ	Реализација програма и мера активне политике запошљавања	Број корисника програма и мера активне политике запошљавања	Град Крагујевац ГУ за друштвене делатности и послове са грађанима	Град Крагујевац ГУ за друштвене делатности и послове са грађанима
Подршка постојећој привреди и локалном економском развоју	Усвојен програм ЛЕР-а	Број корисника програма ЛЕР-а	Град Крагујевац ГУ за органе Града	Град Крагујевац ГУ за органе Града
Добровољно радно ангажовање	Реализација програма добровољног радног ангажовања	Број корисника добровољног радног ангажовања	Град Крагујевац ГУ за друштвене делатности и послове са грађанима	Град Крагујевац ГУ за друштвене делатности и послове са грађанима
Информисање о даљем образовању, усавршавању, занимању	Реализација услуге информисање	Број корисника услуге информисања	Универзитет у Крагујевцу Центар за развој каријере	Универзитет у Крагујевцу Центар за развој каријере
Сарадња са послодавцима и организовање праксе за студенте	Реализација програма праксе за студенте	Број корисника услуге информисања	Универзитет у Крагујевцу Центар за развој каријере	Универзитет у Крагујевцу Центар за развој каријере
Организовање радионица за први сусрет за послодавце, активно тражење посла, развој вештина презентовања	Програм организације радионица за сусрет са послодавцима, презентовање	Број организованих радионица са послодавцима	Универзитет у Крагујевцу Центар за развој каријере	Универзитет у Крагујевцу Центар за развој каријере
Организовање презентација компанија и директних сусрета послодавац - студент	Програм организација презентација и директних сусрета са послодавцима	Број одржаних презентација	Универзитет у Крагујевцу Центар за развој каријере	Универзитет у Крагујевцу Центар за развој каријере
Програм за доделу старт-ап и иновативних кредита привредним субјектима у области ИКТ - Министарство трговине, туризма и телекомуникација и Фонд за развој	Реализација програма за доделу Start-up иновативних кредита у области информационо-комуникационе технологије	Број корисника Start-up и иновативних кредита у области информационо-комуникационих технологија	РЕДАСП	РЕДАСП
Програм нефинансијске подршке за Start-up (Стандардизовани сет услуга) - Министарство привреде и Развојна агенција Србије	Реализација нефинансијске подршке Start-up и	Број корисника нафинансијске подршке Start-up и	РЕДАСП	РЕДАСП

Мера	Очекивани резултат	Индикатор	Носилац активности	Извор финансирања
Пројекат подршке почетницима за започињање посла - Start-up (Развојна агенција Србије у сарадњи са акредитованим регионалним развојним агенцијама)	Реализација пројекта подршке за започињање посла - Start-up	Број корисника Start-up услуга Развојне агенције Србије	РЕДАСП	РЕДАСП
Подршка јединицама локалне самоуправе у спровођењу омладинске политике на локалном нивоу - Министарство омладине и спорта	Реализација омладинске политике на локалном нивоу	Број корисника локалних услуга омладинске политике	РЕДАСП	РЕДАСП
Програм подстицања развоја предузетништва кроз финансијску подршку за почетнике у пословању - Министарство привреде и Фонд за развој	Реализована подршка за почетнике у образовању	Број подржаних почетника у пословању	РЕДАСП	РЕДАСП
Финансијска подршка за развојне пројекте за предузетнике, микро и мала правна лица - Фонд за развој и Министарство привреде	Реализована финансијска подршка	Број подржаних развојних пројеката	РЕДАСП	РЕДАСП
Инвестициони кредити - Фонд за развој	Реализација инвестиционих кредита Фонда	Број додељених инвестиционих кредита	РЕДАСП	РЕДАСП
Кредити за предузетнике - Фонд за развој	Реализовани кредити за предузетнике	Број корисника кредита за прдузетнике	РЕДАСП	РЕДАСП
Кредити за трајна обртна средства - Фонд за развој	Реализовани кредити за трајна обртна средства	Број корисника кредита за трајна обртна средства	РЕДАСП	РЕДАСП
Кредити за текућу ликвидност - Фонд за развој	Реализовани кредити Фонда за развој	Број корисника кредита за текућу ликвидност	РЕДАСП	РЕДАСП
Краткорочни кредити - Фонд за развој	Реализација програма кредита из Фонда за развој	Број корисника кредита МСПП	РЕДАСП	РЕДАСП
Програм за доделу кредитних средстава за подстицање квалитета туристичке понуде - Министарство трговине, туризма и телекомуникација	Реализација програма за доделу кредитних средстава за подстицање квалитета туристичке понуде	Број корисника кредита за подстицање туристичке понуде	РЕДАСП	РЕДАСП
Подстицаји унапређењу рецептивне туристичко-угоститељске понуде - Министарство трговине, туризма и телекомуникација	Унапређена туристичко-угоститељска понуда	Број објеката са унапређеном рецептивном угоститељско-туристичком понудом	РЕДАСП	РЕДАСП

Мера	Очекивани резултат	Индикатор	Носилац активности	Извор финансирања
Програми и пројекти подршке младима у запошљавању - Министарство омладине и спорта	Реализовани програми и пројекти подршке младима и запошљавању МОС-а	Број младих обухваћених програмима запошљавања МОС-а	РЕДАСП	РЕДАСП
Програм за набавку опреме и увођење услуга за предузетнике, микро и мала предузећа – ЕУ ПРО	Реализовани програми и набављена опрема	Број набављене опреме/уведене услуге	РЕДАСП	РЕДАСП
Програм нефинансијске подршке за постојеће предузетнике и привредна друштва (Стандардизовани сет услуга) - Министарство привреде и Развојна агенција Србије	Дефинисање стандардизованог сета услуга министарства привреде и РАС-а	Број корисника стандардизованог сета услуга Министарства привреде и РАС-а	РЕДАСП	РЕДАСП
Програм подршке даљем развоју микро, малих и средњих привредних друштава, предузетника и задруга - Развојна агенција Србије	Реализација овог програма РАС-а	Број корисника овог програма РАС-а	РЕДАСП	РЕДАСП
Програм подршке пословној институционалној инфраструктури - Развојна агенција Србије	Реализација програма	Број корисника програма	РЕДАСП	РЕДАСП
Пројекат подршке интернационализацији микро, малих и средњих предузећа, предузетника и кластера - Развојна агенција Србије	Реализација пројекта	Број корисника пројекта	РЕДАСП	РЕДАСП
Промоција српске привреде у иностранству - Развојна агенција Србије	Реализована промоција	Број реализованих промоција	РЕДАСП	РЕДАСП
Финансијска подршка за набавку опреме за предузетнике, задруге, микро и мала предузећа - Министарство привреде, Развојна агенција Србије, пословне банке и лизинг компаније	Реализована финансијска подршка за набавку опреме	Број корисника нове опреме	РЕДАСП	РЕДАСП
Пројекат “Подршка Краљевине Норвешке развоју Западног Балкана - Норвешка за вас - Србија ” -	Реализована финансијска подршка за набавку опреме и увођење услуга	Број корисника нове опреме и услуга	РЕДАСП	РЕДАСП
Програми и услуге Агенције за осигурање и финансирање извоза РС	Реализација програма и услуга агенције за осигурање и финансирање извоза РС	Број корисника програма и услуга Агенције за осигурање и финансирање извоза РС	РЕДАСП	РЕДАСП

Мера	Очекивани резултат	Индикатор	Носилац активности	Извор финансирања
Финансијска подршка иновационим пројектима правних и физичких лица и иновационих организација за инфраструктурну подршку иновационој делатности - Министарство просвете науке и технолошког развоја	Реализација програма за инфраструктурну подршку иновационој делатности	Број корисника програма за инфраструктурну подршку иновационој делатности	РЕДАСП	РЕДАСП
Програм сарадње науке и привреде - Фонд за иновациону делатност	Реализован програм фонда за иновациону делатност	Број корисника програма	РЕДАСП	РЕДАСП
Секторски савет за привреду и предузетништво	Унапређен рад секторског савета	Број седница секторског савета за привреду	РЕДАСП	РЕДАСП
Организовање курсева за целоживотно учење (LLL) - БИЦ ће усвојити платформу за ЛЛЛ курсеве из области иновационог менаџмента као део своје едукационе стратегије намењене станарима инкубатора и другим лицима.	Дефинисана платформа и курсеви за целоживотно учење	Број организованих курсева за целодневно учење	БИЦ	БИЦ
Организовање семинара/радионица/тренинга за станаре БИЦ-а и заинтересоване предузетнике из сектора МСПП;	Организоване радионице, семинари и тренинзи са станарима БИЦ-а и МСПП	Број одржаних семинара, радионица и тренинга за станаре БИЦ-а	БИЦ	БИЦ
Помоћ потенцијалним клијентима у изради бизнис планова и при регистрацији предузећа;	Дефинисан пакет подршке клијентима од стране БИЦ-а	Број израђених бизнис планова за клијенте	БИЦ	БИЦ
Периодични састанци и консалтинг са станарима БИЦ-а;	Унапређење сарадње БИЦ-а са станарима	Број одржаних састанака са станарима БИЦ-а	БИЦ	БИЦ
Помоћ студената завршних година и постдипломаца станарима БИЦ-а (пракса/приправнички стаж);	Унапређење процеса студентске праксе	Број приправника у БИЦ-у по години	БИЦ	БИЦ
У складу са финансијским могућностима као и уз помоћ оснивача, БИЦ ће омогућити бољу видљивост станара кроз разне видове промоције;	Повећана видљивост рада БИЦ-а	Број промотивних кампања за станаре БИЦ-а	БИЦ	БИЦ
Имплементација модела виртуалне инкубације и праћење рада виртуалних канцеларија за предузећа која су прошла инкубацију и друге кориснике локалне заједнице у реалном режиму рада	Јачање услуге виртуелне инкубације у БИЦ-у	Број корисника услуге виртуелног инкубатора у БИЦ-у	БИЦ	БИЦ

Мера	Очекивани резултат	Индикатор	Носилац активности	Извор финансирања
Коришћење услуга ИТ Тренинг центра	Унапређење ИТ знања	Број предузећа корисника ИТ услуга	БИЦ	БИЦ
Реализација пројеката у циљу увођења нових услуга за сектор МСПП, повезивање науке и привреде, повећања конкурентности предузећа, умрежавању, едукације из области предузетништва	Уведене нове услуге за сектор МСПП	Број уведених нових услуга за МСПП сектор у БИЦ-у	БИЦ	БИЦ
Организација такмичења за најбољу старт ап пословну идеју.	Креирање нових Start up пословних идеја	Број награђених идеја примењених у пракси	БИЦ	БИЦ
Пројекат ``Знањем до посла`` - програм обуке на радном месту - услуга каријерног вођења и саветовања	Унапређена запошљивост и отворене могућности за запошљавање младих	100 младих прошло обуку за рад у занимањима дефинисаним на основу потреба тржишта рада	РБЦ	Буџет Града Крагујевца (30%)

12. НОСИОЦИ ПОСЛОВА

РЕАЛИЗАЦИЈЕ ЛАПЗ

Тим за спровођење ЛАПЗ чине чланови Локалног савета за запошљавање и представника других заинтересованих страна. У складу са својим надлежностима активности спроводе Министарство рада, запошљавања и социјалне политике, Национална служба за запошљавање – филијала Крагујевац, локална самоуправа – Град Крагујевац, подржани пројектни партнери и представници корисника.

13. ПОСТУПАК МОНИТОРИНГА ЛОКАЛНОГ АКЦИОНОГ ПЛАНА ЗАПОШЉАВАЊА

У циљу спровођења мониторинга Локалног акционог плана запошљавања града Крагујевца, препорука је да Локални савет за запошљавање прати реализацију ЛАПЗ-а за 2020. годину, даје смернице за његову реализацију и усваја Извештај о реализацији ЛАПЗ-а за 2020. годину, почетком 2021. године.